

Debat in de klas

27 maart 2026

Voor meer informatie over debatteren,
waaronder een docentenhandboek,
leerlingenwerkboek en ondersteunende
video's, raadpleeg

<https://www.debatunie.nl/leerlijn>

Daan Spackler

- Programmaleider DebatUnie
- Sinds 2017 actief in het debatonderwijs
- Nederlands kampioen debatteren 2024

DebatUnie

- Actief in alle Nederlandstalige landen
- Missie: onderwijs oracy en burgerschap verbeteren
- Door trainingen, toernooien, lesmaterialen en advies

Warming up

The image features a solid dark blue background. In the center, the text "Wat is debat?" is written in a bold, white, sans-serif font. There are two light blue geometric shapes: one in the top right corner and one in the bottom left corner, both with jagged, irregular edges.

Wat is debat?

Debat

Discussie met regels

Bedoeld voor derde partij

Goed debat

Boeiende presentatie

Écht argumenteren

Luisteren en reageren

Wedstrijddebat

Standpunt door loting

Door te debatteren leer je beter:

spreken, luisteren, onderbouwen, bevragen, weerleggen, improviseren, onderzoeken, illustreren, anticiperen, formuleren, vertellen, analyseren, prioriteren, noteren, samenvatten, afwegen, vermaken, uitleggen, structureren, doorbijten, inleven, samenwerken, winnen en verliezen

Zaaldebat

Er is één iemand aan het woord

Geef aan als je iets wil zeggen

Elke spreekbeurt duurt 25–30 sec.

Spreek naar de derde partij

Groepsopdrachten voor een cijfer moeten worden afgeschaft

Klassen moeten elk halfjaar één docent kunnen wegstemmen

Ouders moeten kortlevende huisdieren ongemerkt vervangen door dubbelgangers

Aanpak zaaldebat

Doel: iedereen doet mee

- Staand beginnen
- Interventie tegen het eind
- Mondige debatleider
- Carrousel (1 × voor, 1 × tegen, 1 × jury)
- Lopende jury (live feedback)

Lagen van een debat

Taal

Waar gaat het debat (niet) over?

Feiten

Hoe is de wereld?

Scenario's

Hoe wordt de wereld?

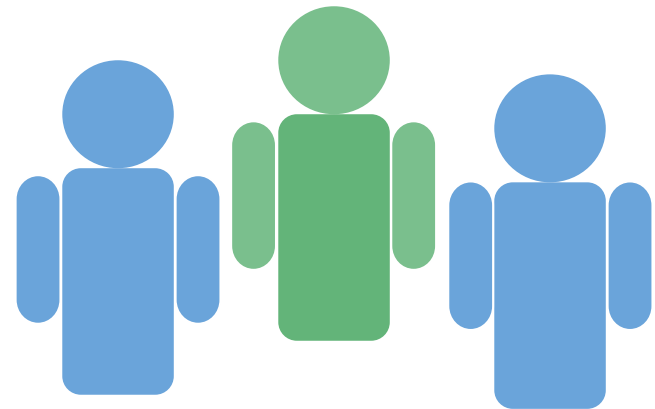
Waarden

Wat is de wenselijke wereld?

De participatiewet

De participatiewet heeft als doel het stimuleren van zelfredzaamheid door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk of een tegenprestatie te helpen, met nadruk op eigen verantwoordelijkheid en vermindering van afhankelijkheid van de overheid.

Taal

Zelfredzaamheid? Afstand tot de arbeidsmarkt?

Feiten

Mate van afhankelijkheid van een uitkering? Mogelijkheid van alternatieven?

Scenario's

Succesvolle begeleiding naar een baan vs. stress en negatieve gezondheidsgevolgen

Waarden

Zelfredzaamheid en beperken van overheidsafhankelijkheid vs. solidariteit en bescherming

Zaaldebat

Het internet moet één dag per week onbereikbaar zijn voor gewone burgers

Een kindertijd op het platteland is beter dan in de stad

Scholen moeten dure merkkleding verbieden

Debat neerzetten en opbouwen

Wat gaat vaak mis?

- Alles in één keer
- Geen oefening in deelvaardigheden
- Vervolgens jaren niets
- Geen positieve start
- Opdreunen

Hoe verbeteren we dit?

- Opbouw
- Directe feedback
- Ontdekken dat het leuk kan zijn

Formulier conferenties

Email achtergelaten?
Gratis bel!

Gevangenen moeten asielhonden of -katten krijgen om voor te zorgen

Nederland moet plaats maken voor wolven

Alle jeugdsportteams moeten tot de leeftijd van 10 uit meisjes en jongens bestaan

Eetwedstrijden moeten verboden worden

Bejaarde ouders zouden zoveel mogelijk bij hun kinderen in huis moeten gaan wonen

Consumentenvuurwerk moet het gehele jaar, dus ook op oudejaarsavond, verboden worden

Basisschoolleerlingen moeten geen huiswerk krijgen

Kinderen zijn tot de leeftijd van 12 jaar beter af zonder smartphone

Kinderen moeten tijdens hun jeugd verplicht een muziekinstrument leren bespelen

Vorbijgangers zouden geen geld moeten geven aan bedelaars

Jongeren moeten verplicht tot hun 18e deel uitmaken van een sportclub

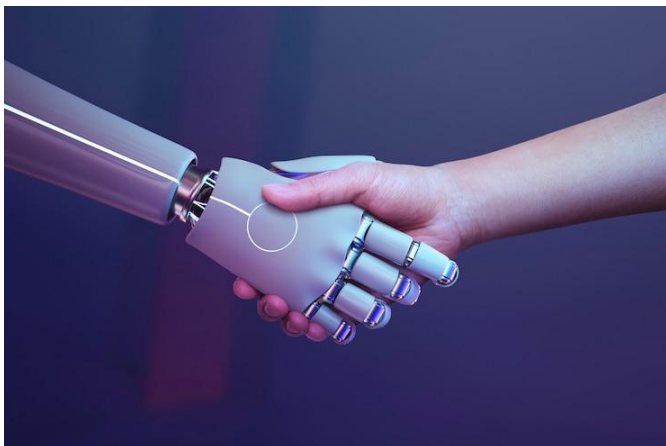
Het journaal en de krant moeten voortaan voor de helft uit leuke berichten bestaan

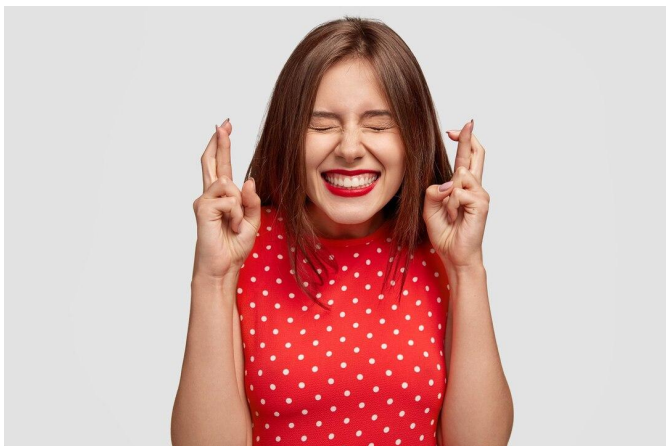
**Jonge kinderen zijn beter af met een brede kring
aan vrienden dan met één beste vriend of vriendin**

Scholen zouden het gebruik van AI-tools moeten aanmoedigen bij het maken van opdrachten

Loterijen doen meer kwaad dan goed in de samenleving

Gemeenten moeten het plaatsen van 'daklozenspikes' verbieden

In een oorlogssituatie moeten mannen en vrouwen volkomen gelijk behandeld worden in militaire dienstplicht

Scholen moeten kinderen die structureel gepest worden, aanraden om van school te wisselen

Er moet een eco-belasting komen op het voortbrengen van meer dan 1 biologisch kind

Streamingdiensten moeten het werk verwijderen van artiesten die voor misbruik of geweld zijn veroordeeld

De overheid moet datingapps ontwikkelen en gratis beschikbaar maken

